

DR. KISS TAMÁS

A POFOSZ KÜLÜGYI FELELŐSE

1934-ben Tapolcán születtem. Szüleim Balatonedericsen voltak tanítók.

1953-ban érettségiztem a keszthelyi gimnáziumban.

1954-ben, egy évig a Csepeli Vasműben dolgoztam dukkozóként.

1956 októberében, Szegeden II. éves joghallgató voltam, és néhány barátommal beszélgetve – úgy október 10. körül – felvettem annak ötletét, hogy kezdeményezzünk és szervezzünk az egyetemi és főiskolai hallgatók részvételével egy új, a párttól és a hatalomtól független diák érdekvédelmi szervezetet. A kezdeményezés az azt követő néhány napon belül a szegedi egyetemi és főiskolai hallgatók között nagy visszhangra talált, és így október 16-án az egyetemi nagy előadóteremben megtartott nagygyűlésen – amelynek levezető elnöke voltam –, mintegy 600-800 hallgató vett részt, kimondtuk a *Magyar Egyetemisták és Főiskolások Szövetségének* megalakulását, és megfogalmazzuk először tanulmányi- és szociális, majd politikai követeléseinket.

A nagygyűlést követően felhívással fordultunk az ország összes egyeteméhez és főiskolájához, csatlakozásra szólítva fel őket. A szegedi egyetemi karokon választásokat tartottak, amelyen megválasztották az egyes karok MEFESZ-vezetőit. A jogi karon *Tóth Imrét* és engem választottak meg. A többi karon megválasztottakkal együtt alkottuk a MEFESZ vezetőségét, amely négy nap múlva, október 20-án, egy újabb nagygyűlést hívott össze Szegeden. Ezen már részt vettek az egyetem vezetői: *Dr. Baróti Rezső* rektor, *Dr. Perbíró József* dékán-helyettes és néhány professzor. Részletesen megtárgyaltuk és elfogadtuk a MEFESZ szervezeti szabályzatát, tanulmányi-szociális-, valamint politikai követeléseinket is.

A politikai kívánalmak közül kiemelendő a szabad, demokratikus választási rendszer bevezetésének, a szovjet csapatok kivonulásának, a nemzeti jelképek és ünnepek visszaállításának, az elmúlt időszak bűnösei felelősségre vonásának követelése. Erre a nagygyűlésre más egyetemi városokból már küldöttségek, illetve üdvözlő táviratok érkeztek.

A megalakulás előtti szervező munkában elsősorban *Lejtényi András*, *Tóth Imre*, *Abrudbányai Iván* joghallgató társaim vettek részt, illetve a többi karokról megválasztott hallgatók.

1956. október 21-én Lejtényi Andrással együtt Budapestre utaztunk, és az október 22-én megtartott egyetemi gyűléseken szólaltunk fel, mint szegedi küldöttek. Ezeket a gyűléseket az egyetemi DISZ- és párvezetőségek hívták össze az ország összes egyetemén, azzal a céllal, hogy lecsillapítsák a Szegedről érkező hírek hatására mozgolódó egyetemi ifjúságot. Ezek a gyűlések azonban nem a hatalom által elvárt eredményt hozták, mert a hallgatók – csatlakozva a szegedi kezdeményezéshez – szinte mindenütt megalakították MEFESZ-szervezetüket, és megfogalmazták a saját - a szegedihez hasonló tartalmú – politikai követeléseiket.

Jómagam, a közismert, október 22-i műegyetemi gyűlésen vettem részt, elmondva a Szegeden történeteket és az elfogadott politikai követeléseket, csatlakozásra szólítva fel a gyűlés résztvevőit. A műegyetem hallgatói lelkesen csatlakoztak a MEFESZ-hez, és megszavazták a követeléseket. A többi szegedi küldött október 22-én részt vett – többek között – a debreceni, a gödöllői, a veszprémi, a pécsi egyetemi gyűléseken. A forradalom kitörését követően előbb Budapesten, majd november 1-től Szegeden voltam fegyveres nemzetőr.

A forradalom leverését követően, november közepétől december közepéig, Tóth Imre társammal együtt Kádár-ellenes röplapokat készítettünk és terjesztettünk Szegeden. 1957 januárjában tértem vissza Szegedre. Letartóztattak. Első fokon nyolc, másodfokon öt év börtönbüntetésre ítélték. Amnesztiával szabadultam 1960-ban. Rövid ideig a Győri Vagongyárban dolgoztam segédmunkásként, majd Budapesten, a Szerszámgépgyárban raktárosként.

1963-ban költöztem Balassagyarmatra, ahol először segédmunkás, majd könyvelő lettem. Időközben engedélyezték, hogy levelező tagozaton befejezzem az egyetemet, 1976-ban szereztem meg a jogi diplomát, és az órhalmi termelőszövetkezetben helyezkedtem el jogászként.

1990 és 1994 között Balassagyarmat alpolgármestere voltam. A ciklus lejártával nyugdíjba vonultam.

1990-től a Történelmi Igazságtétel Bizottság, majd az 56-os Magyarok Világszövetsége munkájában veszek részt.

1996 és 1999 között a Miniszterelnöki Hivatal Kabinetirodáján dolgoztam: a volt politikai üldözöttek ügyeivel foglalkoztam, és közreműködtem az 1956-os évfordulók és ünnepek szervezésében.

2002-től a Magyar Politikai Foglyok Szövetségénél tevékenykedem. Ezen belül 2006-tól a POFOSZ nemzetközi kapcsolatait intézem, így például az INTER-ASSO (Kommunizmus Üldözötteinek Nemzetközi Szövetsége) elnökségi feladatait.

Dr. Kiss Tamás

